

19.12.2013

ASIA

Kantelu löytötavaratoimiston menettelystä

VIREILLEPANIJA Antti Poikola,

MENETTELY, JOTA ASIA KOSKEE

Antti Poikolan 24.11.2011 aluehallintovirastoon saapuneessa kirjelmässä kerrotaan, että Asunto Oy Jyväskylänkatu 4:ssä suoritettua syyssiivouksen yhteydessä Keski-Suomen Löytötavaratoimisto Oy on ottanut haltuunsa ja siirtänyt omiin varastotiloihinsa kolme kantelijan ja hänen avopuolisonsa omistamaa polkupyörää.

Syyssiivous on suoritettu Asunto Oy Jyväskylänkatu 4:n hallituksen päätöksellä ja toimeksiannolla. Syyssiivouksesta on tiedotettu 10.10.2011 päivätyllä tiedotteella, joka on jaettu asuntoihin ja ilmoitustauluille. Tiedotteessa pyydettiin merkitsemään piha-alueella ja yleisissä tiloissa olevat tavarat ja kerrottiin, että esineet, joita ei ole merkitty selkeästi viedään pois maanantaina 24.10.2011.

Kantelija kertoo tulkinneensa esineiden merkintäpyynnön epähuomiossa niin, että merkintä tulisi suorittaa viimeistään 24.10. eikä niin, että siivous ja merkitsemättömien esineiden poistaminen tapahtuisi jo tuona päivänä. Hän oli ajatellut merkitä polkupyörät kyseessä olevan päivän iltana.

Haltuun otetut polkupyörät olivat:

- Silminnähdyn uusi ja hyväkuntoinen kullanuskea Miesten Gazelle Fuente Trekking retkipyörä, ostettu 15.6.2010 hinta varusteineen 1100€. Lähes päivittäisessä käytössä oleva pyörä oli lukittuna pihalla. Omistaja Antti Poikola.
- Vanha Tandem-pyörä, ostettu huuto.net:stä vuonna 2010 hinta 250€. Pyörä oli lukittuna pyöräkellarissa. Omistaja Antti Poikola.
- Naisten käyräsarvinen Terässiipi matkapyörä, hinta-arvio 50€. Pyörä oli lukittuna pyöräkellarissa. Omistaja Auli Aalto

Kantelija kertoo saaneensa tietää polkupyörien katoamisesta maanantaina 24.10 noin klo 13 ja yrittäneensä sen jälkeen soittaa useita kertoja löytötavaratoimiston maksulliseen palvelunumeroon (ilmoitettu mer-

kitsemiskehotuksessa). Palvelunumerosta ei kuitenkaan useista yrityksistä huolimatta vastattu, joten kantelija meni käymään toimistossa noin klo 15.

Toimistolla selvitettiin, että kantelijan kolme polkupyörää ovat löytötavaratoimiston varastolla, mutta niitä ei ollut mahdollista saada samana päivänä. Kantelija oli pyytänyt mahdollisuutta saada pyöriille kuljetuksen takaisin taloyhtiöön, koska muutoin hän joutuisi hakemaan pyörät jalkapelimäisellä yksitellen. Asiaa luvattiin selvittää. Maksuista ei ollut tässä vaiheessa ollut puhetta.

25.10. kantelija kertoo saaneensa tekstiviestin: "Tuotteet noudettavissa tänään klo 17 asti ja loppuviikko aukiolo aikojen puitteissa. Tuotteista peritään lain mukainen säilytysmaksu. T: Keski-Suomen Löytötavaratoimisto Oy"

Tämän jälkeen kantelija soitti löytötavaratoimistoon tiedustellakseen säilytysmaksun suuruutta. Ensimmäisen kerran puhelu katkaistiin vastaanottajan toimesta. Toisella yrittämällä kerrottiin, että säilytysmaksu olisi 100 €. Kantelijan kertoo olleensa äimistynyt hinnasta. Hän pyysi itselleen kopiota hallituksen ja taloyhtiön toimeksiannosta sekä selvitystä maksun määräytymisestä. Tällöin hänelle annettiin sähköpostiosoite jonne pyynnön voisi esittää.

Kantelija kertoo käyneensä asiasta keskustelua löytötavaratoimiston kanssa sähköpostin välityksellä. Löytötavaratoimisto nojasi 100 €:n säilytysmaksun perustuvan löytötavaralakiin, mutta ei toistuvista pyynnöistä huolimatta suostu antamaan kantelijalle selvitystä siitä, millä perusteella omaisuus, joka ei ole hylättyä eikä kadotettua voidaan tulkita löytötavaraksi. Kantelija tiedusteli löytötavaratoimistolta myös erittelyä ja selvitystä veloituksen suuruudesta sekä edelleen jäljennöstä toimeksiannosta.

Kirjeenvaihto ei johtanut mihinkään tulokseen, joten kantelija kertoo menneensä löytötavaratoimistoon paikanpäälle keskiviikkona 9.11. Jutuntekemielessä aiheesta kiinnostunut Jyväskylän ylioppilaslehden toimittaja ja Ylioppilaslehden kuvaaja olivat mukana. Ennen tapaamista toimittaja oli ollut yhteydessä poliisiin ja kysynyt, miten kiistatilanteessa tulisi toimia. Poliisin suositus oli, että mikäli löytötavaratoimisto ei luovuta polkupyöriä niiden omistajalle on paikalle syytä kutsua poliisipartio selvittämään tilannetta.

Koska löytötavaratoimisto ei luopunut vaateistaan, soitti kantelija paikalle poliisipartion. Kenttäpoliisit eivät halunneet lähteä tulkitsemaan lakia tässä epäselvässä tilanteessa, vaan olivat ensisijaisesti sitä mieltä, että vastuu tapahtuneesta on taloyhtiön hallituksella ja isännöitsijällä, jotka ovat hyväksyneet toimeksiannon. Kenttäpoliisit soittivat vielä varmistukseksi esimiehelleen. Poliisiesimiehen mukaan kyseessä on uusi ilmiö (löytötavaratoimisto ottaa toimeksiantoja taloyhtiöiltä), josta ei ole vakiintunutta oikeuskäytäntöä. Esimies suositteli lämpimästi te-

kemään tapahtuneesta tutkintapyynnön, jotta voidaan selvittää, onko tapahtunut rikosta. Rikosnimike, josta saattaisi olla kyse, on oman käden oikeuden käyttäminen. Kantelija kertoo kuitenkin, että tutkintapyyntöä ei vielä tehty ja pyörät jäivät löytötavaratoimiston haltuun.

Kantelijan mukaan menettelytapa (pyörät merkittävä kahden viikon kuluessa) ei ole ollut riittävä, jotta pyörät voitaisiin tulkita löytötavaroiksi ja siten nojautua löytötavaralakiin niiden käsittelyssä. Mikäli löytötavaratoimistolle on syntynyt kustannuksia polkupyörien kuljetuksesta ja säilytyksestä, voi se kantelijan käsityksen mukaan veloittaa toimeksiannon antanutta taloyhtiöltä syntyneistä kustannuksista, mutta ei yksittäistä polkupyörän omistajaa. Asia tulisi siis ensisijaisesti ratkaista siivousurakan toimeksiantajan eli taloyhtiön ja löytötavaratoimiston kesken.

Kantelijan mukaan poliisin, kiinteistöliiton lakimiehen ja löytötavaratoimistoille lupia myöntävän aluehallintoviranomaisen näkemykset olivat yhteneviä sen suhteen, että löytötavaratoimiston tulisi luovuttaa erehdyksen johdosta heidän haltuunsa päätyneet polkupyörät kantelijalle ilman maksua.

VASTINEET, SELITYKSET JA LAUSUNNOT

Keski-Suomen Löytötavaratoimisto Oy on antanut asiassa selityksen.

ALUEHALLINTOVIIRASTON PÄÄTÖS JA PERUSTELUT

Aluehallintovirasto jättää kantelun tutkimatta toimivaltaansa kuulumattomana siltä osin, kun se koskee taloyhtiön toimintaa.

Löytötavaratoimiston pitäminen on löytötavaralain 21 a §:n mukaan luvanvaraista. Aluehallintoviraston on myönnettävä hakijalle lupa löytötavaratoimiston pitämiseen 5 §:ssä tarkoitettujen löytötavaroiden eli ns. laitoslöytöjen käsittelyä varten. Aluehallintovirasto myös valvoo löytötavaratoimistojen toimintaa.

Löytötavaralain 5 §:ssä määritellään, mikä on laitoslöytö ja miten laitoksissa talteen otetun tavaran suhteen on meneteltävä. Lainkohdan mukaan laitoslöydöllä tarkoitetaan löytöä, joka on tehty laitoksessa, joka on mainittu 5 §:ssä olevassa laitosluettelossa. Pääsääntö on, ettei laitoslöytöä koskevia säännöksiä sovelleta ulkoalueilta tehtäviin löytöihin (HE 1988/29).

Kyseisestä lainkohdasta on pääteltävissä, että laitoslöytöjä käsittelevä löytötavaratoimisto on aina sidoksissa laitoksen toimintaan. Tällaisen yksityisen löytötavaratoimiston on toimittava suoraan laitoksen johdon alaisuudessa tai muutoin laitoksen sisäisenä osastona tai muuna si-

säisenä yksikkönä. Tyypillisimpiä esimerkkejä tästä ovat tavaratalojen ja hotellien yhteydessä toimivat löytötavaratoimistot.

Laitos voi järjestää löytötavara-asiansa hoitamisen myös vastaavan tapaisella tavalla ostopalveluna sopimuspohjaisesti, siten kuin yhtiöllä ja laitoksella on yleisesti tapana järjestää muidenkin toimintojen hoitaminen, kuten esimerkiksi kuljetukset. Laitos ja löytötavaratoimisto eivät voi sopia keskenään mistään sellaisesta menettelystä tai muusta seikasta, joka olisi löytötavaralain, -asetuksen tai muun lainsäädännön tai lupaehtojen vastaista. Löytötavaratoimisto ei tällä järjestelyllä muutoinkaan vapaudu mistään säädöksissä mainituista velvoitteistaan. Näin ollen voidaan aluehallintoviraston näkemyksen mukaan katsoa, että löytötavaratoimisto voi ottaa vastaan kantelijan kirjelmässä kuvaaman toimeksiannon taloyhtiöltä, kunhan toiminta säilyy lainmukaisena.

Löytötavaralain useista kohdista käy selville se, että lain tarkoituksena on noudattaa periaatetta, ettei toisen omaisuutta saa perusteettomasti ottaa haltuun ja omaisuuden palauttamisen periaate on lähtökohta. Keski-Suomen Löytötavaratoimisto kertoo noudattaneensa tyhjennöksen toteutuksessa taloyhtiön toiveita. Taloyhtiö on ollut myös tietoinen siitä, että löytötavaratoimisto perii omistajalta säilytysmaksun tavaraa noudettaessa. Löytötavaran omistajalla on oikeus saada omaisuutensa takaisin suorittamalla korvaus löytötavaralain 11 §:n mukaisista kustannuksista. Lain 23 §:n mukaan löytötavaratoimisto saa alentaa 11 §:ssä tarkoitettuja korvauksia tai jättää ne kokonaan perimättä. Perittävistä kustannuksista on tarkemmin säädetty löytötavara-asetuksen 8 §:ssä.

Korvauksen suuruuden osalta Keski-Suomen Löytötavaratoimisto Oy on ilmoittanut, että se on laskuttanut kustakin kolmesta polkupyörästä 28,33 euroa. Sitä, miten se on päätenyt juuri kyseisiin korvausmääriin, se ei pyydetäessäkään ole selvittänyt.

Löytötavaralain 11 §:ssä tarkoitettu korvaus löytötavarasta aiheutuneista yleisistä säilytyskustannuksista peritään esineen käyvän arvon perusteella. Korvaus on 5 prosenttia esineen käyvästä arvosta, kuitenkin enintään 17 euroa.

Mikäli esineen käypä arvo on vaikeasti määritettävissä, korvaus yleisistä säilytyskustannuksista määrätään huomioon ottaen esineen koko ja muut kulujen suuruuteen vaikuttavat seikat. Jos yleiset säilytyskustannukset ovat pienemmät kuin 4 euroa, voidaan ne jättää perimättä.

Kantelijan ilmoittaman mukaan yksi polkupyöristä on ollut selvästi muita arvokkaampi. Tätä ei ole syytä epäillä. Koska maksun tulee perustua esineiden käypään arvoon, löytötavaratoimiston perimään yhtä suureen maksuun kullekin pyörälle, ei aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ole täten voitu päätyä, tai löytötavaratoimisto on suorittanut niiden arvon määrittelyn puutteellisesti. Kun kuitenkin kyse on esi-

neistä, joiden käypä arvo ei lähtökohtaisesti ole vaikeasti määriteltävissä korvaus kustakin pyörästä ei aluehallintoviraston näkemyksen olisi löytötavara-asetuksen mukaan olla ainakaan 17 euroa suurempi.

Aluehallintovirasto kiinnittää lisäksi Keski-Suomen Löytötavaratoimisto Oy:n huomioita siihen, ettei löytötavaralaki eikä -asetus sisällä mitään mainintaa toimitusmaksuista. Se ei aluehallintoviraston näkemyksen siten perustu lakiin tai asetukseen.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan asiakkaalla on lisäksi oikeus saada ennen laskun maksamista eritelty lasku, joka sisältää maininnan niistä toimenpiteistä, joita löytötavaratoimiston suorittamaan työhön on sisällytynyt.

Asia ei tällä kertaa anna aluehallintoviraston taholta, varsinkin kun pyörät on löytötavaratoimiston ilmoituksen mukaan luovutettu kuluitta kantelijalle, aiheutta muihin toimenpiteisiin, kun että se saattaa edellä mainitut näkemyksensä Keski-Suomen Löytötavaratoimisto Oy:n tiedoksi.

Sovelletut oikeusohjeet

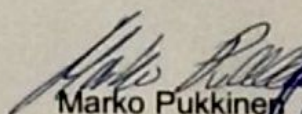
Löytötavaralaki 5, 11 ja 25 §
Löytötavara-asetus 8 §

MUUTOKSENHAKU

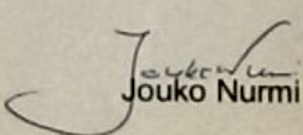
Tähän päätökseen saa hakea muutosta siltä osin kun asia on jätetty tutkimatta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Muilta osin tähän päätökseen ei hallintolainkäyttölain 5 §:n mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Yksikön päällikkö

Marko Pukkinen

Ylitarkastaja

Jouko Nurmi

Lisätietoja: ylitarkastaja Jouko Nurmi p. 0295 018 571

JAKELU
Päätös

Antti Poikola
Laivurinkatu 37 A 5
00150 HELSINKI saantitodistuksiin

MAKSUTON